

Motion till riksdagen 2009/10: MJ428

av **Karin Åström m.fl. (s)**

Skogen – vår framtid för Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om behovet av en politik för hållbart skogsbruk.

Motivering

Skogen har på ett väsentligt sätt bidragit till att bygga upp den välfärd vi idag har i Sverige. Sverige är det land som har den största skogsarealen inom EU, och merparten av denna skog återfinns i Norrland.

Skogen har under flera århundraden varit en värdefull tillgång för människors överlevnad, särskilt på landsbygden, men har samtidigt fyllt en viktig social funktion genom att ge möjligheter till naturupplevelser och rekreation. I Sverige sysselsätter sig ca 100 000 personer inom skogs- och träsektorn. Många av dessa bor på landsbygden och arbetar med direkt bruk och skötsel av skog, med massaindustrin men även med trä- och sågverksindustrin och naturturism. Skogen har därför alltid varit viktig för hela Sverige, inte bara för dess landsbygd, då skogen alltid har gett stora exportinkomster till statens ekonomi. År 2007 uppgick skogs- och träindustrins export till 128 miljarder kronor.

Våra svenska skogar är också ett resultat av en framsynt och noggrann skogsvård som med stor omsorg ska verka för en långsiktig virkesförsörjning med ett miljömedvetet långsiktigt och hållbart perspektiv. Skogen och skogsmarken är även en nationell tillgång, genom vår svenska allemansrätt, och ska skötas långsiktigt och uthålligt så att den ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden värnas.

Klimatförändringarna medför nya utmaningar för vårt samhälle, och därför krävs kraftfulla satsningar för att anpassa den svenska skogspolitiken efter de effekter som dagens och framförallt morgondagens klimatförändringar inne-

Fel! Okänt namn på

bär. Växande skog, trä och andra skogsprodukter binder koldioxid och bidrar därmed till lösningen av klimatfrågan.

Många ser de två uppsatta målen för skogen, produktions- och miljömålet, som motsättningar till varandra. Vi anser att de två målen inte är varandras motsättningar; tvärtom är dessa två mål ömsesidigt beroende av varandra. Tillväxt och miljö har kroat arm med varandra utifrån de klimatförändringar som vi upplever idag.

Samtidigt har konkurrensen om den svenska skogsråvaran hårdnat och den är idag att betrakta som hårdvaluta. Den allt större råvarubristen har fått till följd att vi har en pågående dragkamp om skogsråvaran mellan massaindustrin, trävarubranschen och alternativa förnybara energiområden. Balansen mellan vilken skogsråvara som ska användas till vidareförädling inom industrin respektive förnybar energi bör utredas för att vi ska klara både tillväxt och miljö långsiktigt och hållbart.

En ökad tillväxt av skogen med ett långsiktigt miljömedvetet och hållbart brukande är nödvändigt. Den livsviktiga svenska skogsindustrin verkar på en internationell marknad med knivskarp konkurrens. Skogsindustrin har ett stort behov av en fortsatt jämn tillgång till skogsråvara av hög kvalitet. Den skogliga tillväxten bidrar även till att motverka klimatförändringarnas effekter genom upplagring av kol i växande skog och skogsprodukter. En ökad produktion av biobränsle genom att man tar till vara sly, stubbar, trädrester och så kallade klenträdd från skogen bidrar också till att minska den globala uppvärmningen.

Vi behöver ha en bra fungerande skogsvård som är långsiktigt och miljömässigt hållbar. Utifrån de nya forskningsrönen inom det skogliga området och med hänsyn till klimatförändringarna bör en utredning tillsättas som ger konkreta förslag på hur och vilka aktiviteter i skogen som skulle kunna ökas inom dessa områden. Detta är investeringar för framtiden i Sverige.

Kostnaden för dåliga och skadade skogsbilvägar är över 500 miljoner kronor årligen för skogsbruket. Om skogen ska fortsätta att bidra med de stora exportinkomsterna till svensk ekonomi så måste det finnas bra tillgång på skogsbilvägar för att kunna transportera skogen till industrin. Det går inte att göra på annat sätt än med tunga timmerbilar på oftast små skogsvägar. Ett bra och systematiskt utbyggt skogsbilvägssystem är därför nödvändigt, och staten bör överväga särskilda stimulansåtgärder för att åstadkomma nödvändig samordning.

I de fall då miljöanpassade skogsbilvägar byggs, som har bra båtnad och betjäna flera fastigheter, bör statliga medel finnas tillgängliga för att planlägga och projektera vägarna. De statliga medlen kan riktas till Skogsstyrelsen. Ett bra vägsystem är även positivt för miljön, skogsvården, avverkningsmöjligheter och det sociala nyttjandet av skogen för turism, upplevelser, jakt, fiske med mera.

Det är även idag och i framtiden svårt att få tag på den arbetskraft som kommer att behövas till ett intensifierat skogsbruk och en god skogsvård. Därför behövs en breddad teknikutveckling som gör att skador på de skogliga värdena minimeras, exempelvis kulturminnesvärden, vattenkvalitet och renbetesfrågor i förhållande till markberedning, bra teknik för uttag av GROT,

röjningsvirke, sådd och plantering. Den miljötekniska utvecklingen på detta område måste ytterligare stimuleras, och regeringen bör särskilt stödja insatser för att kommersialisera nya skogstekniska innovationer som bygger på ett miljömedvetet, långsiktigt och hållbart samhälle för framtiden.

Vi behöver ytterligare resurser till Skogsstyrelsen för att stärka och utveckla organisationen och därmed ha möjligheter att arbeta efter de skogspolitiska målen. Det finns stora behov av rådgivning och att höja kunskaperna i vårt samhälle, framför allt vad avser risker i samband med de allt fler och kraftigare stormar och andra klimatförändringar som påverkar våra skogar. Vad avser tillsynen av lagärenden har dessa väsentligt urholkats under de senaste åren. Detta behöver stramas upp och åtgärdas. Samhället, övriga näringar (exempelvis rennärings- och turismnäringen) och skogsbruket behöver gå mer i takt med varandra och kommunicera hur det framtida skogsbruket ska fungera och hur den biologiska mångfalden ska säkerställas.

Vi behöver satsa mer forskning på området för att säkerställa att en ökad skogsproduktion och det naturliga ekosystemet kan leva i harmoni med varandra och säkerställa den biologiska mångfalden.

Samtidigt som vi ser ett stort behov i Sverige att bättre börja sköta om våra skogar, härjar i Norrlandsskogarna en epidemi, törskatesvampen, som gör att stora skogsarealer dör. I dagsläget finns inga kända åtgärder för att förebygga och stoppa denna epidemi. Vi kan idag bara se på hur stora skogsarealer dör. Vi behöver mer resurser till inventering och forskning på törskatesvampens dödliga utbredning i de norrländska skogsarealerna.

Det är viktigt att Skogsstyrelsen kan ha en uppdragsverksamhet. Den innebär trygghet för framför allt små skogsägare. Pengarna har dessutom varit en betydande inkomstkälla som Skogsstyrelsen har kunnat använda bland annat till rådgivning. Uppdragsverksamheten som Gröna planer, stämpling, konsultarbeten inom skogsbilvägar, arbetsmarknadsprojekt (som Gröna Jobb) är också lämpliga uppdrag. Det är angeläget att en statlig, oberoende myndighet står för dessa.

Ett av miljöpolitikens viktigaste mål är att bevara den biologiska mångfalden. Den stora andelen naturreservat finns i Norrland. Anledningen härtill är kanske inte i första hand skogen och skogsmarkens unika biologiska värden, utan har snarare tillkommit därför att ägarstrukturen gynnat reservatsbildningarna och priset har varit väsentligt lägre än inom andra delar av landet. Det kan exempelvis nämnas att en sjättedel av skogarna i Norrbotten är skyddade, medan motsvarande siffra för andra delar av landet är en tjugondel. Efterfrågan på skogsråvara växer. Det är viktigt att bruka skogen så att man samtidigt tar hänsyn till naturvårds- och miljöintressen. Redan avsatta arealer bör inventeras och kvalitetsanalyseras vetenskapligt. Avsatta marker, som inte håller tillräckligt hög kvalitet, bör återföras till produktionsmark. Det krävs en reservatsstrategi som omfattar bevarandet av den biologiska mångfalden samtidigt som man tar hänsyn till ökad produktion.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 30 september 2009

Karin Åström (s)

Lars Mejern Larsson (s)

Raimo Pärssinen (s)

Gunnar Sandberg (s)

Anneli Särnblad (s)

Eva Sonidsson (s)

Karl Gustav Abramsson (s)